

[Lange.]

at Valget havde givet Regeringen Medhold i det, der var Valgets Spørgsmaal, og at vi ikke havde Magt til at gennemføre en anden Ordning end den, vi fik.

Den højtærede Udenrigsminister gjorde nogle fornøjelige Bemærkninger om det Udtryk „Heltemod“, som jeg anvendte, og Sammenligningen var maaske morsom, men den var nu ikke rigtig eller rimelig, for den Stilling, vi eventuelt tager — jeg har jo sagt, at vi ønsker Oplysninger, før vi tager endelig Beslutning om, hvilken Stilling vi vil tage —, den kan ikke sammenlignes med den Stilling, vi indtog i denne ganske specielle Situation, og som naturligvis ikke afskærer os fra ved mange Lejligheder, selv om vi ikke er i Stand til at faa vore Ønsker gennemført, dog at tilkendegive vor Stilling ved at stemme imod Forslag. Det, der foreligger her, er en Handelsaftale, som Regeringen har truffet, som Rigsdagen ikke har nogen som helst Indflydelse paa, som Hovedparten af Rigsdagens Medlemmer intet Kendskab har til og ikke vil faa noget Kendskab til, og den skal Rigsdagen tage Medansvaret for! Det er et Principspørgsmaal: er det rimeligt, at man saaledes, naar man har truffet alle Aftalerne, naar Ordningen er færdig, møder og kræver Rigsdagens Medansvar? Vi har ud fra vort Synspunkt ved Aftalerne om Tysklandstraktaten de sidste Gange hævdet, at naar Rigsdagen ikke medvirkede til Afslutningen af disse Aftaler, var det ogsaa rimeligt, at Regeringen ene havde Ansvaret for deres Indgaaelse.

Udenrigsministeren (P. Munch): Ja, der staar nu engang i Grundloven, at Handelsstraktater skal forelægges Rigsdagen til Afgørelse, dens Samtykke indhentes, før Ratifikation gives. Man kan være uenig om, hvor meget der hører til, for at det kan betragtes som en Handelsstraktat i denne Forstand, og der kan være Tilfælde, hvor saadan Forelæggelse ikke er nødvendig, men i de Tilfælde, hvor det hidtil er sket, har det efter Grundlovens Bestemmelser og den Fremgangsmaade, der blev anvendt i det paagældende andet Land, været nødvendigt.

Naar en Handelsaftale er truffet, kan fornuftigvis ingen ændre den, og det, Rigsdagen derfor kan begære, er Adgang til at sige sin Mening, før Handelsaftalen træffes, paa de Punkter, hvor det har Betydning, og dette har Rigsdagen haft Lejlighed til. Det har været forelagt i det udenrigspolitiske Nævn, som efter Lovens Bud er indstiftet netop dertil, og i det Øjeblik noget Medlem af Nævnet, før Aftalen blev

sluttet, havde krævet Forandringer deri, samlet Forhandling med Rigsdagen derom, vilde dette selvfølgelig være sket, men saadanne Krav er ikke fremkommet, Indvendingerne ikke rejst under de forberedende Forhandlinger, og det er nu engang det eneste Sted, hvor det kan nytte at gøre saadanne Indvendinger. Det gælder alle de Handelsstraktater, der, saa længe den danske Grundlov har været gældende, har været forelagt Rigsdagen.

Det ærede 3die Medlem for 1ste Kreds (Stein) erkendte, at Betalingsbalancen var sikret i de Aar, Valutacentralsystemet har bestaaet. Det ærede Medlem sagde, at deraf kunde man ikke slutte, at den ikke kunde være opretholdt uden dette. Nej, det kan man jo aldrig sige noget fuldkommen sikkert om; man kan kun sige, at den er sikret med Anvendelse deraf. Om der kunde have været opfundet andre Metoder til at gøre det, er en anden Ting; intet Forslag har været stillet derom, ingen Planer fremlagt, ved Hjælp af hvilke der kunde tilvejebringes nogen Sandsynlighed for, at dette lod sig gøre.

Det ærede Medlem krævede Klaring paa et bestemt Punkt, nemlig hvorvidt vi var bundet til Opretholdelse af Valutacentralen ved de Ord, der staar her i Aftalen med England, og om Regeringen vilde paaberaabe sig disse Ord, naar man drøftede Ophævelse eller Bevarelse af Valutacentralsystemet. Jeg har allerede svaret, at Ordene binder ikke til en Opretholdelse af Valutacentralen. Ordene gaar ud paa, at den bestaar; ikke sandt, det er jo den Kendsgerning, paa Baggrund af hvilken Forhandlingerne finder Sted. Og de forudsætter, at vi ikke vil lægge Hindringer af urimelig Karakter i Vejen for den engelske Indførsel til Danmark. Det ærede Medlem behøver altsaa ikke at frygte for, at man fra Regeringens Side skal paaberaabe sig disse Ord som et Argument for Opretholdelsen af Valutacentralen. Indtil ærede Medlemmer, det ærede Medlem indbefattet, har stillet Forslag om en bedre Ordning, er der — jeg kan gerne sige: *desværre* en saadan Overflod af Grunde for dens Opretholdelse, at det vilde være fuldkommen urigtigt at søge Argumenter af saadan Karakter derfor.

Jeg skal tilføje, at en Kontrol med vor Omsætning med den øvrige Verden derimod ligger baade i den samlede Aftale fra 1933 med England og i Aftalen med Tyskland. Jeg ved ikke, hvor mange Gange jeg har hørt Formanden for det ærede Medlems Parti i det andet høje Ting staa og indprente et Parti, som man har i Folketinget,